

14
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
'Αριθ. Έρωστ. ΠΕΛ.Ι.64/1970

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

✱

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δευτέρα 1969 - Μάρτιος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... ΜΗΛΙΑ - ΝΕΣΤΑΝΗΣ
(παλαιότερον ὄνομα : .. ΜΗΛΙΑ ...), Ἐπαρχίας .. ΜΗΝΤΙΝΕΙΑΣ
Νομοῦ ΑΡΚΑΔΙΑΣ
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος . ΓΕΩΡΓΙΟΣ
..... ΤΕΛΕΝΗΣ ... ἐπάγγελμα .. Διδ/λος
- Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις ... Τρίπολις - Θεοφιλοπούλου 46
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ξεταζόμενον τόπον... 5 μῆνας ...
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες ;
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον ... Γεώργιος ... Π. ... Γκουντζωνής
... ἐκ ... Μηλίας
- ἡλικία ... 74 ... γραμματικαὶ γνώσεις ... Δ' Δημοτικῆς
..... τόπος καταγωγῆς ... Μηλίας - Νε-
... εσάνης

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; .. Ὄγγ ... γ. περιοχῆ ... 720 ... καὶ διὰ
βοσκῆν ... καὶ διὰ ... σποράν ... ἐναγλαβομένην ..
Ἐπῆρχον αὗται χωρίζονται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; .. καὶ ... ἐνηλλάσσοντο ... κατὰ καιροῦς 2-3 ἔτην
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
1) εἰς ... χωρικοὺς 2) εἰς μονὰς
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; .. καὶ, τὴν περιουσίαν διατηρεῖ ὁ πατὴρ
... καὶ τοῦ θανάτου του

β'. 1) Οί κάτοικοι άσχοιοϋνται μόνον εις τήν γεωργίαν ή μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν ; ή συγχρόνως εις άμφοτέρας, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν ;

Οί μάστοροι άσχοιοϋνται εις αμφοτέρωσιν

2) Οί τεχνίται (δηλ. οί βιοτέχνοι) άσχοιοϋνται έν παρέργω καί εις τήν γεωργίαν ; ... εις... άπαρχωσιν... τεχνίται... ή βιοτέχνοι.

γ'. 1) Εις τά μεγάλα κτήματα : τών γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τών μοναστηρίων ποίοι ειργάζοντο εις αυτά ; καί ύπό ποίοις όροις ; ώς άτομα ή μέ όλόκληρον τήν οίκογένειάν των ;

ως... άτομα, ως... οικογένειες... επί τουσιν... ..

τά κτήματα... τά... άρχαία... ή... ..

2) Πώς έκαλοϋντο οϋτοι ; (κολληγοί, σέμπροι, μισακάτορες, σημακατόροι κλπ.)

Ποία ήτο ή κοινωνική των θέσις ; ...

εργαίται... ή άποφορμίδισαι

3) Ποία ήτο ή άμοιβή των ; (εις είδος ή εις χρήμα;) Χρ. ή κτλ.

4) Έχρησιμοποιοϋντο καί έργαται ; έποχικώς, δηλ. διά τό θέρισμα, τό άλώνισμα, τόν τρυγητόν ή δι' όλον τόν χρόνον ; Από ποϋ προήρχοντο οϋτοι ; ήσαν άνδρες μόνον ή καί γυναίκες ; ποίαν άμοιβήν έλάμβανον ; ήμερομισθιον εις χρήμα ή εις είδος ;

Άνδρες καί γυναίκες... ενδοπίσι

Άμοιβή... έλάμβανον... εις χρήμα

5) Έχρησιμοποιοϋντο καί δοϋλοι (ύπηρέται) ή δοϋλαι ; Έάν ναί, από ποίοις τόποις προήρχοντο ;

Οχι

6) α) Οί νέοι καί αί νέαι τοϋ τόπου ποϋ έπήγαιναν δι' άνεύρεσιν εργασίας ; ... εις... Άργεσ... Α. ή γ. κτλ.

.....

β) Έπήγαιναν έποχικώς : ως έργαται... ή ως τεχνίται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφείς (μυογιατζήδες), πραγματευτάδες (έμποροι) κλπ. ;

έποχ. ως... καί... .. άποφορμίδισαι... ..

δ'. 1) Πώς έλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλάμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Με ζωϊκὴν κόπρον.....

2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... τοῦ 1935 ... καὶ ἐντυπώσιν.....

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... τοῦ 1920 ... καὶ ἀεροπλάνοι.....

αὐτὸ τοῦ 1920 ... καὶ ἀεροπλάνοι τοῦ 1955.....

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; ①

Ποῖος κατασκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἢ προμηθεύεται αὐτοῦ; Μονόφτερο - δίφτερο - βραχίονα

Ο. Βιδουρατζής, ἐκ τῆς ἐστ. ποσίν.....

Ἡ περιοχή τοῦ χωρίου εἶναι πεδινή.....

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον μετὰ τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Χ. φ. δ. θ. ... 4. Ν. κ. ... 7. Σ. ε. λ. α. ρ. 10. γ. α. ν. ζ. φ. ς.

2. Κ. ο. ν. ζ. ο. ρ. 1. 5. β. π. α. ἰ. θ. ... 8.

3. ~~α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω. α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω.~~ ... 6. 9.

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;) ... 1955.....

3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... 1965.....

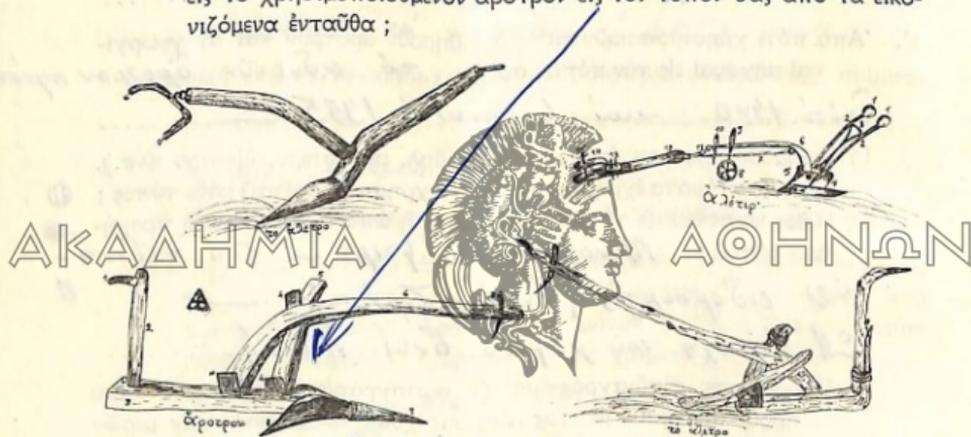
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)... 19.65.....

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ 19.55.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκευάζει (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον

Κατασκευάζει... αὐτὸς... τοῦς ἰδίους... τοῦς γυμνασιῶτες

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>Χερὶ δ. φ.</i>6.	<i>ε. ζαβάρ!</i>11.
2. <i>Χερὶ δ. ρ.</i>7.	<i>γ. αἰτ. ζαβ.</i>12.
3. <i>Κον. τ. αἰτ. ρ.</i>8.	<i>ρ. ζι. ρ. ρ.</i>13.
4. <i>δ. π. αἰτ. δ. γ.</i>9.	<i>ἴ. γ. ν. ἴ.</i>14.
5.10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμῃσιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Ἰνι... φιλία... ἀροτρία.....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; *ὄμιον... ἀροτρία*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ..... ΔΘΗΝΩΝ

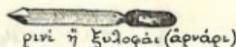
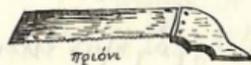
- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ;

Ἦτο ἐκ... σιδήρου... κατασκευασμένη.....

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

πριόνι, σκεπάρνι, ἀρίδι, ξυλοφαί.....

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. ... *ζ. ο. ... βοὶ ... ἢ βοὶ ζυμνον ... αἰεταρον*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; ... *Αἰετο*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; ... *Ναι*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζευῖλες, πιζεύλια κλπ.).

Ζυγός - ζευγὸν - ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ... *ὡς εἰς τὸ β. χ. διαγράφημα ... ἐνωζικαι*
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδέεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ... *ξ. κ. ... ξ. ἔ. λ. α. υ.*
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; ... *19/5*

Πῶς γίνεται ἡ ζευῖσις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; ... *ὡς ... β. υ. κ. ἄ. υ. ... ὡς εἰς τὸ β. χ. διαγράφημα ... ἐνωζικαι*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

λακκαρία, ἰγκλα (ἐπιμακάριον), τραβηχσο, παλαίντζα

ζ'. Ἀροτριάσις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον): 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας

2. ἄνδρας, 3. γυναῖκα
 ἀναξίως πιν. εἰς μαζαρέσκων ἀναξίως

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἄλογου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

Περνοῦσαν... εἰς λακκαρία... εἰς ἰγκλα... καὶ ἀντιδίων... εἰς παλαίντζα... εἰς τραβηχσο

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. Ἡ ἐκκῆ, ἀντιδίων... εἰς τὸν γάντζον... εἰς τὸ εἰσοδοῦν

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργωμα με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἅκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

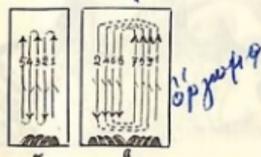
Με... σχοινί... πᾶν... εἰς... ἀπὸ... κοπίετρι... εἰς... βοδίου... εἰς... κίροζο

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὄργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακίες) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

.....

ἢ ὄργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

...ὄργωνται... περιφερειακῶς...
 +

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὄργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρῆσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὄργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμιες, σιασιές, μεσοβράδες κ.λ.π.); Σ.Π.Ο.Ι.Ε.Σ.

.....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά) ; με αὐλακίαν ;

...Με... αὐλάκι... κάθε... 15... μέτρο...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιηθῆται ἄροτρον ; ε.δ. π.σ.τ.φ.δ.γ. τ.δ.α.φ.γ. ο.α.ν. δ.μ. φ.ο.α.ν.ο.ν. α.μ.ί.μ.μ.ε.ε.π.ο.λ.ν. φ.α.κ.ρ.α. τ.κ.ί.μ.μ.ε.μ.

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὄργωματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρῆσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑπό: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.

...Βαθιά, κάθε... 5... μέτρο...

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορᾶς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων.

Ἀρροτρίασις γίνονται εἰς γῆρας τῶν σπορᾶς

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

Ἐν σπορᾶ γίνονται ἄνω ὀργώματα

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Διὰ τὰ φύτευμα κηπευτικῶν γίνονται ὀργώματα διβόλισμα διὰ τὴν σπορᾶν γίνονται ὀργώματα

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῆ ἀσπάρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπασιν, διὰ νὰ σπαρθῆ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν.

Ἐν ἔτη ἔτος

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; *Μόνον διὰ τὸν ἀραβόσιτον ἐν ὀργάνωσιν τῶν φθινόπωρον*

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν π.χ. *τὸ δισάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *τὸ βρακί, τὸ γ. π. δ. ἢ*

διὰ τὴν διασκορπίσιν τῶν σπόρων

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδᾶρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

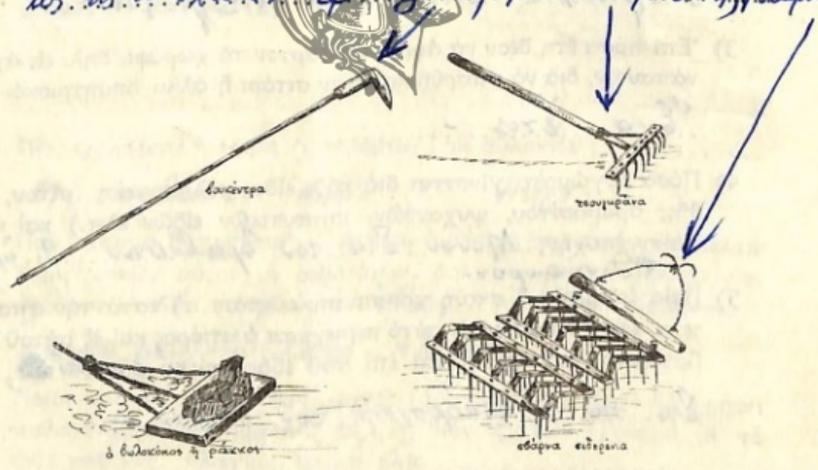
Μετὰ ἔλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον. (ξόνι)

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ... γίνεσθαι ... εὐθαρμεία, διβόλισμα ...

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὄργωθῆ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφῆ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

Μετὰ τσαπί, καὶ τσαπί
 καὶ τσαπί, ἢ τσαπί, ἢ τσαπί, ἢ τσαπί

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσαπά κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

- 1) Κατάρτις, 2) Σκηνιάρη, 3) Τελασί, 4) Ἐκαλλιέργηρι
5) Δικέλι

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν

Τὰν βοτάνων... ἀντίωρα... τῶν αἰμαφενείων... ζου...
καὶ ζιγοναί... βοτάναι... ἀναρμωσφρα

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὄσπριων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους.

Σιέριον... τὰ χωράφια... τὰ καυκία... ἀντικατα...
εἶναι... ἀμακία... ἀκί... τὸν βοτάνων... ζου...
τὰ φελίση... εἰς... εἶναι... ἀμακία

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά.

Γαϊκάς... ὄσπ... τὰ χωράφια
ἐκ... πφίτραπὸς, γίνια... ἀφρο... εἰς... τῶν... ἀπορῶ...

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἔσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως.

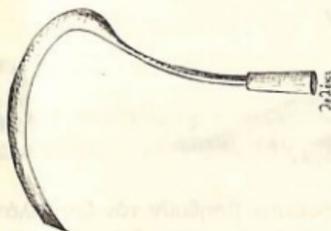
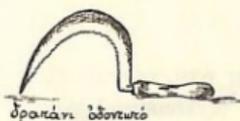
Ἐφυτεύοντο... καὶ... φυτεύοντο... εἰς... τὰ... ἀγροί...

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .. Δ. ραπάνι. φέ...
 δόντιν.....

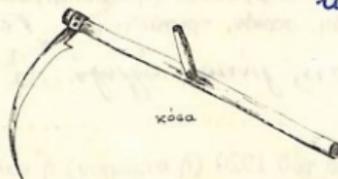

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

... Δ. Χι. ... ἐκείν. ... τῶν ... δραπανιῶν. ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσεσ) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). φέ. δραπανιῶν καὶ κόσσεσ -

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὀμαλή ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

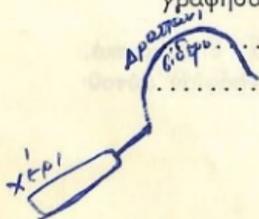
Τῶν. δραπανιῶν ... ὀδοντωτή

Τῶν... κόσσεσ ... φέ. κόσσεσ. ὀμαλή. —

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του; (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

ἢ χειρολαβή. ἢ το. ξυλινή.

ἢ σκελετὸς σιδηροῦς, ἢ ξύλου, ἢ ξυλινή.

5) Ποίος κατεσκεύαζεν αυτά τὰ θεριστικά ἐργαλεία; (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *οἱ εἰδωτοὶ*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσης καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *τὸ ρεβιθῶν, τὰ κοκκίνα, τὰ ρόβη, τὰ φακί, τὰ ρεβιθῶν (γινώσκαι) ἐκρίζωνται καὶ τὰ χεῖρας*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὃ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *ἀναρῶνται ἐπὶ τὸ ἄνω μέρος τοῦ γῆρας*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *στάχυα*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίε, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰι ἀποθέτουσιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; *οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰι*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλά ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *τοποθετοῦνται*

δύο χεριές καὶ μίαν ἐπὶ χερσὶν

ὅπου χερσὶν ἐπὶ δεξιῇ, ἐπὶ ἐκκεντρῶς τὰ κεφάλαια τῶν σταχυῶν

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
 λούνται ἀγκαλιές. ... 2. Δράγματα ... 2 ... 1. χ. φ. β. β. ...
 ... 2. χ. φ. β. β. ... 1. δ. κ. α. ζ. ι.

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ;

1) καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες. —

2) Παλαιότερον. ἤρχοντο, αἴφρον. ὅχι. —

2) Πῶς ἠμείνοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀπρόκλητον (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν). καὶ με ἡμερομίσθιον.

καὶ με ἀπρόκλητον... καὶ με χρῆμα καὶ με εἶδος
 τοῦ ἡμερομίσθιον ἦτο φαγῶν... φαγητοῦ. —

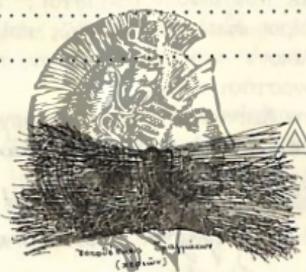
3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πουῆ ἡ μέση των) ;

Ἐδρακ. τοῦ ἀριστεροῦ χεῖρι... με ἀδινῶν... ἀρ. φ.
 (πέσσι) πρὸς ἀριστερὴν καὶ πρὸς... ἔα... ἔκλειον... τὴν...
 με ἐκείν τοῦ βήματος... με... με... —

2) Πώς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελουσοειδῆς θάμνους, π.χ. βρούλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Μέ... 8-3... ἀμαλιῶ... ἔσαν... ἐν... δεμάτι... ἐκ...
 ἐτάχες... ἐταυρανοῦ... ὁ... μᾶθε... δεμάτι... ἔδενε...
 ἔδενοντο... ἐκ... δεματιῶ... φραγμα... ὡς... ἐκ...
 ἐ... βούλα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκentrώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Συμμετρῶσαν... ἐκ... ἀμαλιῶ... 8-10... δεμάτια...
 καὶ... ἀμαλιῶ... ἐκ... ἀμαλιῶ... τοῦ ἀγροῦ...
 καὶ... ἐκ... ἐτοποθετοῦντο... ἐκ... ἀμαλιῶ... καὶ...
 νᾶς... ἀμαλιῶ... ἀμαλιῶ...

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. Από... 20... 1920 περίπου
 Ζήν. Ανόξιν., από... 20... 15... Μαρτίου αρχίζει ή σπορά —

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ή γίνεται) ή ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ή μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καί σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ή
 φωτογραφίαν. Μ. 20... ἄροτρον... καί... σκαπάνη... αὐτοῦ
 ἐργάζαι... τυγγίον... εἰ... σκαπὸν... καὶ... ἄροτρον...
 ἄροτρον... εἰ... σκαπὸν... καί... σκαπὸν... αὐτοῦ
 καὶ... σκαπὸν... —

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΣΤΩΝ

- 1) Ἐσυνθίξτετο παλαιότερον ή διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐσυν-
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ή καλλιέργειά του, ἔπειτα ή
 κοπή, ή ξήρανσις καί ή φύλαξις αὐτοῦ... Ἐσυνθίξτετο...
 ή διατροφή τῶν ζώων... καὶ... ἔπειτα...
 κοπή... καὶ... ξήρανσις... καὶ... φύλαξις...
 καὶ... ξήρανσις... καὶ... φύλαξις... —

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καί μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ.ἄ.). Τὸν... καὶ... ἔπειτα...
 (Παραθέσατε καί σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καί δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καί τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογία, ὡς καί σχεδιάσματα καί

φωτογραφίας) Ἐξαρτῶνται... ἐπὶ πόν... ἄφρον...
 ἔδυναντο... ἐπὶ... εἰκάδι... (δ. φ. α. τ. ι. α.)

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρῶνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Ἰ. φ. δ. ἐφ' ἧς... συγκεντρῶνοντο... ἐπὶ πόν... τοῦ... τῶν...
 ἀφρονισμοῦ... ἔ. ε. ε. δ. φ. α. τ. ι. α.

2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετησεως;

Ἐμφωναστῶν...
 Τομαδεραφῶνται... ἐπὶ... δωρούς... (δ. φ. α. τ. ι. α.)

3) Ὑπῆρχεν ἀνάκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννημάτος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι;

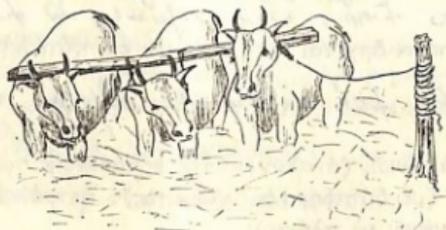
Ἀσί... ἀνιμάτω... ἐπὶ... τῶν...
 ἀφρονισμοῦ... (ἐπὶ... ἀφρονισμοῦ)

4) Ποῦ κατασκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; Ἰ. φ. δ. ἐφ' ἧς... μετακινῶνται... ἔξω...

τοῦ χωρίου... ἐπὶ... φέρει... πού... πᾶν...
 ἔ... ἀφρονισμοῦ...

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

Ζ.α'. ἀμύνεισθαι... ἐπιχειροῦναι... ἄρδισθαι... εὐνοῦναι... φέρειν...
καὶ... ἀμύνεισθαι... ἀμύνεισθαι... κεντρικῶς... καὶ... φέρειν...
φ.ε. τὸ δευτερεύον... καὶ... ἀμύνεισθαι... φέρειν... καὶ... φέρειν...

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσης ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωμιοῦ ἐύκλιнос στυλός, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος σπηγερός, στρούλουρας, δοκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Ζ.α'. ἀμύνεισθαι... ἐπιχειροῦναι... εὐνοῦναι... φέρειν...
καὶ... ἀμύνεισθαι... ἀμύνεισθαι... κεντρικῶς... καὶ... φέρειν...

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στυλός εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινοῦ, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες και σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα) *Di. β. α. β. ...*
Ζεύς. α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω. ...
α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω. ...

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἔν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένον ζῶων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνια, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἄπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά μὲ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβέθια κ.ἄ.) Ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῶων ζευγνομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

Ἐργασι. φ. α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω. ...
β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω. ...
ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω. ...
α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω. ...

8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ἄρχεται πρὸ τῆς ἀπογεύσεως τοῦ ἡμῶν μετ' ἡμετέρας
 διὰ τῆς ὕβιν αὐτῶν διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην
 πάλιν τὸν ἐπιπέσει εἰς ἀμνηστία -

12) Ποῖα ἄλλα ἄλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Τὸ δουκράνι τὸ ξύλον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

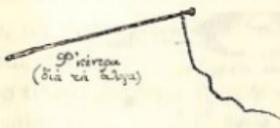
13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἄλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπουσ στάχους ; **Ναι**

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπετε κατωτέρω εἰκόνα).

Χρησιμεύεται ἢ βίβρα
 Πλασίδιον ἢ βουκέντρι διὰ τὰ βεδία -

15) Πώς λέγεται η εργασία του άλωνίσματος ενός απλώματος, δηλ. ενός στρώματος σταχύων εντός του άλωνιού. (Έν Κρήτη καλείται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. απλώματα) σίτου, κριθής, βρώμης κλπ. ήλωνίζοντο καθ' ἡμέραν ?

Ἡ ἐργασία γίνεται ἀκριβῶς γινέται. διὰ τρυφῆς ἡ οὐσίας
 γίνεται... 2-3 φορές ἐκ. ἔξου ἀμνησθῆναι...

16) Πώς λέγονται οἱ άλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνηθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτη : μάλαμα)

Λίγονται... μάλαμα

17) Ποιοὶ άλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς ἢ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχον ἀκόμη) εἰδικοὶ άλωνιστοὶ (ἐν Αἰτωλία : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνοῦργοι καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὁποῖοι εἶχαν βοδία ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν.

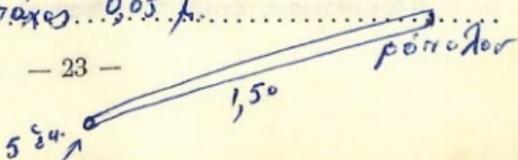
Ὅταν ἔργον ἰδικῶς καὶ ἀμνησθῆναι... ἰδῶν... Ὅταν δὲν
 ἔργον ἔργον, καλούμενοι... ἀλογοῦργοι, οἱ οὗτοι
 ἀναλαμβάνουσι τὸν ἀλωνισμόν.

18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἀλλὰ μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ὅχι... κόπανοι... ἐν τὴν ἀνάγκην... ἔτριβον τοὺς
 στάχους... ῥόπαλα... διὰ πολὺν χρόνον προῖονα καρποῦ νῆ
 προῖονα ἐν αὐτῶν ἀμνησθῆναι

19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

Ἐξ ἴμνου ῥόπαλον, κοτυμιάτισσα ἐκ πρίνου, μήκος
 1,50 μ. καὶ πάχος 0,05 μ.

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ὁ... εὐρως... ἔχει... ἐκνήθη... εὐάγκυς... (λαρνί)...
 Δέν... καρφώνεται... εἰς ποτὲ... οὕτω γίγνεται... εἰς ποτὲ —

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχθυογραφήσατε τοῦτο.....

τοῦ... ἀνέμισμα... γίνεται... μετὰ... τοῦ... Δικριάνι...
 καὶ... εἰς... τοῦ... ζύου... ζύου... φῶ... τοῦ... γ. ζυάρι (ξύλιον).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῖος λιχνᾶς (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Ὁ... ἢ... οἰμογενής —

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

τοῦ... χονδρὰ... ἀποχωρίζεται... γίγνεται... κόμπια... μοι... οἰ...
 ἀποχωρίζεται... γίγνεται... μετὰ... τοῦ... δριμένι —

τοῦ... κόμπια... εἰς... π. ε. ζ. οὐν... πρὸς... ζροφῶν... τῶν...
 ἀρκίδων —

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζῶων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

.. Δίν... σικυδι... δούζικον... ἀγρίνικα... —

6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

.. Ὁ... ἀποχωρισμός... γίνεται... ἐπὶ... τοῦ... δριμόνι... —
 .. Μετὰ... τοῦ... δριμόνι... γίνεται... κοσκίνισμα... ἐπὶ... τοῦ...
 .. κόσκινου... —

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινο παλιό δερμάτινο

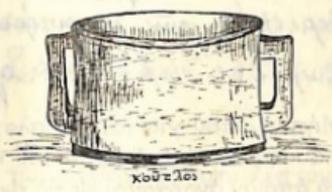
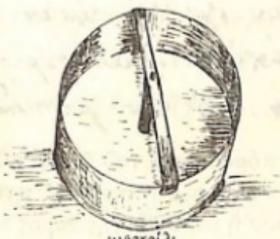
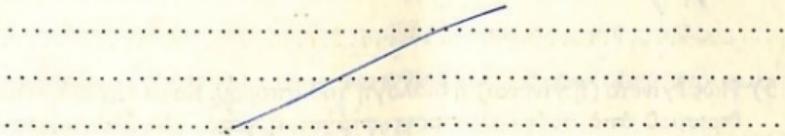
κόσρος ἢ ἀριλέρος

δριμόνι

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

χωρητικότητά του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερα μετρά των δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) 1) Τὸ ... π. ἀγροφυλακιάτικο.....

2) Τὸ ... ἀγροφυλακιάτικο.....

3) Τὸ ... ἀλωνιάτικο.....

μίσκοιλι... 720... 20... 11. Μίκιλον... 22... χωρητικότης... 12 ὀκάδας
 εἶχε... 400... κούπλις... καὶ... 520... εἰς ἀποθήκην...

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἢ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) 1) ἀποθήκη... καὶ οἰκία... 2) ἐντὸς οἰκίας...

Παλαιότερον... 1910... ἀποθήκη... καὶ οἰκίας
 ἐντὸς... χωρητικότης... 200... καλοφρένων... (Ροφῶν)

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι . Πῶς ἐγένετο ἢ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; *Εἰς τὴν ὑπαιθρον εἰς τὴν ὑπαιθρον*
Ἀ. χυρῶνας. —

5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τούτους καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

*Στὴν ἡμέραν τὴν ἐπιπέρας ἐξίνα ἔμαθον τὸν
 περιεργόν, τὸν καμύρον... ἐτάχυνον... καὶ ἐπίβησα
 χυρῶνας... ἀπὸ τῶν ἀμύλων... διὰ τὸν... ροπόλου.*

6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχῶν,
 τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

ο. χ. —

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

*λέγεται... ἐκαμύρον... ἐτάχυνον... καὶ ἐπίβησα
 1-2 ἔτη εἰς ἐπιπέρας τῶν οἰκῶν*

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἐσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἐσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

1) *Τὴν Ἀποκριάς... τὴν ἐσπέρας*
 2) *τὴν ἐσπέρας τῆς 23^{ης} Ἰουνίου*

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

*τὴν ἐσπέρας τῆς ἐσπέρας... ἐπὶ... ἐπὶ... καὶ...
 ἐπιπέρας... ἐπὶ... ἐπὶ... καὶ...
 τὴν 23^{ην} Ἰουνίου... ἐπιπέρας... ἐπὶ... ἐπὶ...*

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) . . .

τὴν... 23^{ην}... Ἰουνίου... καὶ... τὸ... ἐκείνην...
ἐπὶ Πρωτομαγιάς —

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς) . . .

..... Ο. Χ. Ι. —

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

ἐπὶ... περιγραφὴ... ἔθιμο... καὶ... ἀποδείξω... περιγραφή —

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ